

Názov výstavy: Lahůdky

Umelci: [Vendula Chalánková \[CZ\]](#) & [Viliam Slaminka \[SK\]](#)

Kurátor: [Radek Wohlmuth \[CZ\]](#)

Organizátor: [A7 Gallery](#), Banská Bystrica

Výstavu z veřejných zdrojov podporil [Fond na podporu umenia](#)

Vernisáž: 17.9.2020

Trvanie výstavy: do 8.10.2020

Lahůdky jsou do určité míry slovem z minulosti. Slovník spisovné češtiny je definuje jako jídlo vybrané chuti, pochoutky nebo delikatesy. Skutečné naplnění tohoto termínu se ale ukáže až tehdy, když začne vypočítávat konkrétní příklady pro představu: šunka, výrobky z ryb nebo lahůdkové párky, což jsou z dnešního pohledu více než prozaické pokrmy všedního dne. Pravděpodobně jen opravdu málokdo se v současnosti bude celý týden těšit na lahůdkový salát k nedělnímu obědu. A přitom to není až tak dávno, co bylo tohle trochu navanulé slovo synonymem luxusu. Obchody, nebo prodejní úseky, které jím byly hrdě označené lidem přitahovaly kvalitou, zahraniční nedostupností a nevšedním přepychem. Ne nadarmo Anna Holubová, hlavní hrdinka oblíbeného normalizačního seriálu *Žena za pultem* z konce 70. let, který popisoval příběhy pracovního kolektivu v prostředí výběrové prodejny potravin, obsluhovala právě v této sekci.

Slovo *lahůdky* je tedy svým založením spíš ještě československé, podobně jako tahle výstava. Přestože Vendula Chalánková (1981) ani Viliam Slaminka (1985) premiéru televizního evergreenu z pera Jaroslava Dietla nestihli, oba se narodili ještě v jednom státě - socialistickém Československu. Osobní historická zkušenost obou umělců s minulým režimem je ale spíš tradovaná než odžitá a objevuje se v jejich tvorbě pouze jako jakési mentální nebo vizuální echo, které zůstalo součástí genetického kódu obyvatel obou nástupnických států. To však neznamená, že není důležitou součástí jejich práce, která má právě s ohledem na výraznou vazbu na národní povahu, stereotypy a domácí kontext silné lokální vyznění, pádnost a rezonanci. Společná výstava dává smysl ale i z dalších důvodů. Vendula Chalánková a Viliam Slaminka k sobě mají nezvykle blízko také povahou svého projevu a výtvarného uvažování, což je zvláštní už proto, že každý z nich je v rámci své domácí scény vnímán spíš jako solitér, který se vymyká než aby byl součástí nějakého proudu. Společných prvků má jejich tvorba relativně hodně. Jeden i druhý účinně pracují s mechanismy charakteristickými pro komiks a dalšími

odkazy na popkulturní sféru, ale na druhou stranu mají jejich práce výrazně subjektivní někdy až autobiografický rozměr a často se dotýkají osobní mytologie.

Oba mají také tendence technicky přesahovat obecně nastavené mantinely médií, jimiž se vyjadřují. Vendula Chalánková svou precizní plošnou malbu někdy „maskuje“ ještě preciznější a dnes trochu opomíjenou koláží, kterou tak vrací do hry, Viliam Slaminka se zase snaží experimentovat třeba ohledně plasticity malby a prostorově ji otevírá. Přestože jsou tito autoři stylově rozpoznatelní, ani v jednom případě není možné mluvit vysloveně o rukopisu. Svou geometricky uspořádanou tvarovostí se obrazově občas dostávají až někam na dohled grafického designu, Slaminka navíc ještě skvěle využívá lakonickou polohu intuitivní nehledanosti a spontaneity. Náměty společně ukotvují v realitě, takže není úplně obtížné je „číst“, ale přesně je rozklíčovat už tak snadné vždy být nemusí. Dá se říct, že celkově jejich umění nezřídka trochu „klame tělem“, protože je ve skutečnosti často úplně jiné, než se na první pohled zdá. I když vzbuzuje dojem vlídné a odlehčené rozpustilosti někdy až s komickým nádechem, není výjimkou, že ve skutečnosti otevírá fatální osobní i společenská traumata a má poměrně kritický či ironický akcent. Jejich výstava je z tohoto pohledu opravdu „lahůdková“. Jak název naznačuje jejím společným tématem je jídlo, ale zřejmě nepřekvapí, že sliny se na ní zas až tak často sbíhat nebudou.

text: Radek Wohlmuth